

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА
ПЛЕЦЬКОГО В М. ОСВЕНЦІМ (ПОЛЬЩА)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ У СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
II Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
12-13 травня 2022 року**

УДК [005.332.2:001:378]:339.92(477:4)(043.2)

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 18 від «10» травня 2022 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 травня 2022 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2022. 495 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, туризму, розвитку індустрії гостинності та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

РЕПКО І.П., ОДАРЧЕНКО В.І., ЗАДОРЖНЯ Я.І. Гуманізація освітнього процесу в умовах воєнного стану: нормативний аспект	159
РЕШКО В.Й., ГОРВАТ М.В. Особливості розвитку творчого мислення учнів початкової школи	161
РОЗМАН І.І., ВОНЧАК Я. В. Інформаційно-комунікаційні технології: чинник підвищення якості освіти	164
РОЗМАН І.І., ГАРАГОНІЧ І.В. Адаптація молодого педагога до роботи в школі: методичні засади	166
РОЗМАН І.І., МАРИНА І.І. Інноваційні підходи до підготовки педагогів у контексті реформування системи вищої освіти	168
РОЗМАН І.І., ЧОПЕЙ М.І. Підготовка вчителів початкових класів до використання ігрових технологій	169
РУСИН А. Theoretical basis of teaching lexical material of senior school learners at the english language lessons	171
РЯБЕЦЬ Д.В. Педагог як фасилітатор інноваційного освітнього процесу	173
СИМОНЯН В. В. Етапи розвитку етнокультурної компетентності майбутнього викладача вокалу	175
СІДОР Ю.І., ТОВКАНЕЦЬ Г.В., КОСТИНСЬКА О.В. Принципи національно-патріотичного виховання дітей в українській початковій школі	177
СОФЛКАНИЧ І. М., ПИНЗЕНИК О. М. Аналіз моделі оновлення розвивального середовища ЗДО	179
СОЧКА О. М., ПИНЗЕНИК О. М. Компоненти інноваційної компетентності керівника закладу освіти	181
СУХАРЮК О.І., КОБАЛЬ В.І. Історичні особливості розвитку закладів позашкільної освіти Закарпаття кінця ХІХ – початку ХХ ст.	183
ТЕЛИЧКО В. Ю. Можливості технології «Квест» під час вивчення студентами іноземних мов	185
ТОВТИН А.І., ЛІБА О.М. Технологія «Створення ситуації успіху»: теоретичний аналіз	187
ТОМПА-БАЧКОВ Є. Т., ЛАЛАК Н. В. Професійна мобільність учителя: сутність дефініції	189
ТРИФАНОВА Д. А., БРИЖАК Н. Ю. Формування культури спілкування молодших школярів в освітньому процесі	191
ТЯГУР В.М. Переваги інтегрованого курсу «Дизайн і технології» для розвитку технологічної освіти у початковій школі	193
ФЕЛЬЦАН І.М., СУЧКОВА О.А. Комбінована наочність як ефективний засіб формування лексичної компетентності учнів старшої школи	195
ФЕНЦИК О. М. Теоретико-методичні засади професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів до комунікативно-мовленнєвого учнів	197
ФЕНЦИК О. М., РЕПЯНЧИН О.Л. Педагогічні засади формування читацької грамотності молодших школярів	200
ФЕНЦИК О.М., СТЕПАНЮК Б.Ю. Мовленнєвий розвиток здобувачів початкової освіти на уроках української мови: зміст та основні його напрями	202
ФЕНЦИК О. М., ШУХ М.А. Формування творчих здібностей молодших школярів на уроках мовно-літературної освітньої галузі	204
ФІЗЕР В.С. Формування педагогічного артистизму майбутнього вчителя музичного мистецтва	206
ФІЗЕШ О.Й. Діяльність закладів професійної освіти в Закарпатті (50-80 рр. ХХ століття)	208
ХОМА О. М. Інноваційні тенденції у методиці викладання мовно-літературної освітньої галузі	210

Загальновідомо, що серед факторів, що впливають на цей процес, особливе місце належить особистості вчителя, і саме від оригінальності його характеру, від виразності й цікавості поведінки залежить сила його впливу та успішність навчально-виховного процесу. Роль особистості педагога в навчальному процесі важко переоцінити, адже саме від нього великою мірою залежить успішне опанування учнями дисципліни, яку він викладає. Адже відомо, що зазвичай ставлення до педагога учні схильні переносити на предмет, який він викладає.

Отже, у сучасній системі підготовки музикантів-педагогів особлива увага приділяється пошуку шляхів формування творчої індивідуальності вчителя, реалізації його творчих здібностей та розвитку індивідуального стилю діяльності.

Досягнення поставлених цілей можливе за умови зміни освітньої діяльності, розширення певних функцій закладу вищої освіти, який готує фахівців до педагогічної діяльності. До таких функцій варто віднести:

1. Розроблення теоретичного підґрунтя якісної освіти на основі фундаментальних наукових досліджень у галузі науки про освіту.

2. Забезпечення єдності загальнонаціонального, універсального і регіонального компонентів освітніх технологій.

3. Підготовку педагогічних кадрів на основі взаємодії із роботодавцями та орієнтації на затребувані замовником професійні компетенції педагогів початкових класів, середньої школи і рівнів педагогічної діяльності;

4. Забезпечення неперервності процесу професійної соціалізації та вдосконалення управлінських, педагогічних кадрів [2].

Університет повинен впливати на якість освіти за допомогою різноманітних механізмів розроблення інноваційних ідей, теорій, технологій через підготовку фахівців, які володіють компетенцією та є носіями технологій.

Література

1. Дем'яненко Н. Підготовка педагогічних кадрів: пошук інноваційної моделі. *Рідна школа*. №4-5. 2012. С. 32.

2. Пехота О.М. Особистісно-орієнтоване навчання: підготовка вчителя: монографія / О.М. Пехота, А.М.Старева.-2-е вид. доп.та перероб. Миколаїв: Вид.-во «Імеріон», 2007. 276 с.

3. Професійне вдосконалення вчителя. URL: https://pidru4niki.com/90516/pedagogika/profesiyne_vdoskonalennya_vchitelya

УДК 373.3.011.3-051:37-042.4:004:796.11

РОЗМАН І.І, ЧОПЕЙ М.І.
Мукачівський державний університет

ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

В умовах модернізації системи освіти в Україні суттєво змінюються вимоги до професійної підготовки і діяльності вчителя початкових класів, оскільки «основою всіх перетворень в освіті має стати реальне знання потенційних можливостей дітей, прогнозування потреб і моделей розвитку особистості» [1; 2]. Зростає потреба у підготовці вчителя, готового до творчого

пошуку, до інноваційних форм роботи з дітьми. Результати численних досліджень переконують що для сучасної школи характерна чітко виражена тенденція до збільшення ігрових технологій в освітній діяльності. Зокрема, в педагогіці вищої школи все більше вивчається питання використання ігрових технологій у професійній підготовці майбутнього вчителя. Його вирішенню присвятили низку праць зарубіжні та українські педагоги, зокрема А. Дістервег, Я. А. Коменський, К. Д. Ушинський, Д. Дьюї, Г. Ващенко, В. Сухомлинський, М. Стельмахович. Також питанню підготовки педагогів початкових класів присвячують свої дослідження знані психологи і педагоги І. Бех, О. Дубасенюк, І. Зязюн, В. Ільченко, В. Моляко, Н. Ничкало, О. Пехота, Л. Пуховська, О. Савченко, Г. Сазоненко, В. Сериков, О. Сухомлинська, В. Хайруліна, І. Якиманська.

Реформування початкової освіти в Україні є важливою складовою процесів оновлення освітніх систем, що відбуваються останніми роками в європейських країнах і пов'язані з визнанням значущості практико-орієнтованих знань як рушія суспільного добробуту та прогресу. Ці зміни стосуються створення сучасних державних стандартів освіти, оновлення та перегляду структури навчальних програм, удосконалення змісту підручників, дидактичних і методичних матеріалів, пошуку нових форм і методів організації навчального процесу в школі. Звідси актуальним постає питання про готовність учителів до впровадження інноваційних методик навчання, зокрема навчально-ігрових технологій, які б дозволили докорінно змінити методологію, надати нової якості організації та здійсненню освітнього процесу в закладах загальної освіти.

Пріоритетною проблемою на етапі інтеграції України до європейського освітнього простору є підготовка вчителя нової генерації: сучасній школі потрібні вчителі, здатні забезпечити реалізацію творчого потенціалу учня [3].

Як вказується у Національній стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року, формування та розвиток соціально зрілої творчої особистості, громадянина України і світу можливий лише за умови «оновлення змісту, форм і методів організації навчально-виховного процесу на засадах особистісної орієнтації, компетентнісного підходу; підвищення його ефективності на основі впровадження досягнень психолого-педагогічної науки, педагогічних інновацій» [4]. Сучасний учитель в своїй професійній діяльності зіштовхується з необхідністю не лише сформувати знання, але й навчити способів одержання цих знань, формувати навчальну діяльність молодших школярів, будувати освіту як систему, що створює умови для самопроекування і формування багатомірної свідомості, здатності самовизначатися, розуміти, мислити, діяти. Адже, як показала практика, найбільш дієвими способами навчання, коли дітьми краще засвоюється матеріал є використання ігрових технологій на заняттях.

Як зазначає Т. Тихонова [5], однією з форм реалізації особистісно орієнтованого підходу в професійній підготовці майбутнього вчителя початкових класів є заняття на яких питання і завдання мають бути проблемними, творчими, носити особистісно-професійну орієнтацію. Саме тому, окрім глибоких професійних знань, педагог повинен володіти комунікативними

вміннями, особистісно орієнтованими технологіями навчання, мати педагогічну спрямованість на професійний саморозвиток. Адже саме він у контексті особистісно орієнтованого підходу виступає не як пасивний виконавець чужих методик, а як творча індивідуальність яка здатна розробити власну педагогічну концепцію, програму чи технологію.

Отже, вдосконаленню професійної підготовки педагогів початкової школи сприятиме створення інтегративних інноваційних курсів, реалізація єдності теорії і практики, підготовка педагога до інноваційної професійної діяльності.

Література

1. Концепція загальної середньої освіти (12-річна школа). *Директор школи*. 2002. № 1. С. 5–15.
2. Пехота Е. Н. Индивидуализация профессионально-педагогической деятельности учителя. Київ : Вища школа, 1997. С. 4
3. Андрощук Л. М. Формування індивідуального стилю діяльності майбутнього вчителя хореографії : дис. канд. наук: 13.00.04. Полтава, 2009. 28 с.
4. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/344/2013/>
5. Тихонова Т. В. Особистісно-діяльнісний підхід у професійній підготовці майбутнього вчителя інформатики. *Наукові праці Чорноморський державний університет імені Петра Могили. Серія : Педагогіка*. 2000. Том 7. С. 92–98.

УДК 802.0:37-5

РУСИН А.
Мукачівський державний університет

THE ORETICAL BASIS OF TEACHING LEXICAL MATERIAL OF SENIOR SCHOOL LEARNERS AT THE ENGLISH LANGUAGE LESSONS

The knowledge of a foreign language is an important precondition for personal, cultural, professional and economic contacts. Learning a foreign language is associated primarily with learning the correct understanding and use of whole classes of words, that is lexicon. Thas. We have to note, that the vocabulary is a set of words and similar to them in terms of functions of associations that form a certain system and consist of lexical units.

Quantity lexical units to be mastered in school, foreign language programs have been identified for different types of schools. Lexical unit and the word is not the same. Every word is a lexical unit. [3, p. 91].

However, not every unit represents a word. Lexical units can be whole and separate. There are different typologies of lexical units. It is based on two criteria: the ratio of the content and form of the word in the native language and foreign, taking into account possible interference and the nature of the word in the language being studied.

According to N. Nikolaev there are 8 types of words:

- 1) international and borrowed words with the same meaning in two languages;
- 2) derivatives and complex words;
- 3) words, the volume of which does not contradict the semantic volume of words in native language;

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>